

bel

- 46 -

1984.08.01.

sb0061 külföldön fogták el a tettest
sb0062 finn kórus szegeden
sb0063 dömötör tekla kitüntetése
sb0064 kitüntetés /szabad györgy/
sb0065 epizódok a varsói felkelésből - 1944
sb0066 időjárásjelentés
sb0067 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0068 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: Kovács György
szerkesztette: Izsák Erika
Oltványi Ottó
Halasi György

- v é g e -

/mti/ mi

20.57 010884 1315

An

--

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.003/x

Belföldi hírek

budapest, 1984. augusztus 02.

bel

c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 150 mtib1001

statisztikai felmérés a lakásépítésről

1984. augusztus 2. - a központi statisztikai hivatal adatai szerint a hatodik ötéves tervidőszak első három évében 226.745 új lakás épült fel az országban, s ez a tervezett lakásszám alsó határát jelenti. az öt év alatt ugyanis 370-390 ezer lakás felépítése a cél. budapesten a 3 év alatt létesített 49 407 új otthon - a magánlakás-építés lemaradása miatt - alatta marad a tervezettnek.

állami erőből az összes lakás 25,8 százaléka épült, ezen belül 1983-ban már csak 22,3 százaléka, s ez az arány az idén tovább csökken. ezzel egyidőben jelentős állami forrásokat csoportosítottak át a magánlakásépítés támogatására, amelynek eredményeként egyre többen vállalkoznak magánházak, lakások építésére. 1982-ben több mint 2.200-zal, 1983-ban mintegy 1.200-zal gyarapodott a magánereőből létesített új lakások száma az előző évihez képest. a három év alatt magánereőből épült lakások 35,8 százaléka társasházban található, 56,7 százalékuk hagyományos családi házban.

az új lakások átlagos alapterülete évről-évre növekszik, az elmúlt évben már meghaladta a 73 négyzetmétert. a legnagyobbak - mintegy 92 négyzetméteresek - a családi házakban lévő lakások, az állami erőforrásokból létesülteké azonban átlagosan csak 54 négyzetméter. az új lakások a korábbiaknál több szobával épülnek. csökkent az egy- és kétszobás otthonok aránya, a múlt évben a lakásoknak már több mint 50 százaléka két és fél vagy ennél többszobás volt.

bel

- 2 -

1984.08.02.

az idén az év első felében előzetes adatok szerint 18,024 új lakás épült fel az országban, ami 2,8 százalékkal több, mint tavaly az év első hat hónapjában. az állami erőforrásból létesített új lakások aránya 15,4 százalék, ez megfelel a tervezettnek.

nemcsak épülnek, meg is szűnnek lakások. a statisztikai adatok szerint három év alatt 49.865 lakást számoltak fel, főként mert elöregedtek, lakhatatlanná váltak, kisebb részüket pedig városrendezési okok miatt. idén az első félévben 3.637 lakást bontottak le, mintegy 30 százalékkal kevesebbet, mint a múlt év első felében. /mti/

mg/tr sl mi hgy

00.10 020884 2093

-.-

sb0002 4 160 mtib1002

új oktatási és kulturális létesítmények /1.rész/

1984. augusztus 2. - az idén több felsőoktatási intézményben válnak korszerűbbé az oktatás feltételei és javul a hallgatók elhelyezése. őszől új tanulmányi épülettel gazdagodik a debreceni kossuth lajos tudományegyetem és a miskolci nehézipari műszaki egyetem, már elkészültek és átadták a pécsi janus pannonius tudományegyetem 500 hallgatót fogadó kollégiumát és 900 adagos konyháját - egyebek között erről és más kulturális beruházások helyzetéről tájékoztatták a művelődési minisztériumban az mti munkatársát.

az idei év egyik legnagyobb feladata a marx károly közgazdaságtudományi egyetem főépületének rekonstrukciója. az építők korábban már átadták az egyetem ráday utcai kollégiumát, az új könyvtárat, s befejezték a szamuely utcai tanulmányi épület rekonstrukcióját. az egyetem főépületében az idén mintegy 300 millió forint értékű munkát kell elvégezni, a tavalyinak több mint kétszeresét. ebben a házban a szükséges bontások befejeztével csak a homlokzati falak és a földemek maradnak meg. ezek között alakítják ki az egyetem korszerű előadótermeit, tantermeit, új auláját, éttermét és konyháját. a főépület rekonstrukcióját a tervek szerint 1986-ra fejezik be. a több évig elhúzódó építkezés után az 1984-85-ös tanévben kezdik meg az ugynevezett „konduktorok”, /nevelők/ képzését a budapesti mozgássérültek nevelőképző és nevelő intézetében, amelynek kutatóügyi uti új épületében 140 hallgatót és 320 mozgássérült gyermeket tudnak majd elhelyezni. már dolgoznak az eötvös loránd tudományegyetem szerb utcai épületének átépítésén, az

bel

- 3 -

1984.08.02.

elte természettudományi kara légymányosi épületcsoportjának alapközművesítésén, jövőre kezdik meg a kémiai intézet építését.

számos kulturális beruházás átadása a második félévben várható. a megszüpülő operaház homlokzati kőburkolatának és diszeinek felújításával előreláthatólag szeptemberig végeznek az építők. az a cél, hogy a dalszínház művészei szeptember 25-én már megtarthassák főpróbájukat - amellyel az építőket köszöntik -, majd szeptember 27-én az intézmény 100. évfordulóján a nyitó diszeloadást. augusztus 30-án adják át a miklós utcában óbuda új közművelődési intézményét, a kismesterségek stúdióját, amelyben képfestő, bőrsz, textiles, fás és korongos kézműves műhelyek, előadó- és kiállító termek állnak majd az érdeklődők rendelkezésére. a széchenyi könyvtár már megkezdte átköltözködését a budavári palota „f,-,-jelű épületszárnyába. /folyt.köv./

és/zsu/gw

00.11 020884 2495

-.-

sb0003 4 160 mtib1003

új oktatási és kulturális létesítmények /2.rész/

a mintegy 6 millió kötetnek megfelelő könyv, folyóirat és egyéb nyomdatermék gondos elhelyezése és rendezése várhatóan egy évig tart. az elképzelések szerint a jövő év április 4-én - felszabadulásunk 40. évfordulója alkalmából - nyitja meg kapuit a nemzeti könyvtár, amelybe a palota utról három gyorsfelvonón, valamint a diszburkolattal ellátott oroszlanos udvar felől juthatnak be majd a látogatók. a nemes anyagokkal: sokféle hazai és külföldi márvánnyal, bronz- és vörösréz diszekkel, a vörösfenyőtől a mahagóniig terjedő faburkolat-változatokkal diszitett épületben mintegy 100 km hosszú polcokon tárolják a könyveket, amelyek a raktárból elektronikus vezérlésű sínpályák zárt szállítótartályából jutnak el az olvasótermekbe. az ugynevezett „telelift”, - a könyvszállító berendezés - szerelését most végzik.

új intézményekkel gazdagodik szentendre városa is: az idén őszől már látogathatja a közönség álmos imre és anna margit, valamint vajda-ilosvay - varga festőművészek közös muzeumát.

a művelődési minisztérium az idén mintegy 1.1 milliárd forintot fordít új kulturális intézmények építésére és a meglévők bővítésére. /mti/

és/zsu/km/gw hgy

00.11 020884 1231

-.-

sb0004 4 130 mtib1004

a csatornázási művek beruházásai /1.rész/

1984. augusztus 2. - a terveknek megfelelően, jó ütemben haladnak a budapesti szennyvíz-csatornahálózat bővítésének munkálatai: elkészült, illetve befejezéséhez közeledik több lakótelep alap-csatornahálózatának építése, megkezdődött több hálózati szakasz rekonstrukciója, illetve egyes városrészekben hozzáláttak a vízrendezési feladatok megvalósításához. a magánérőből épülő csatornaszakaszok kivitelezése is zavartalan, a munkákhoz a fővárosi csatornázási művek elegendő építőanyagot, csöveket és szerelvényeket tud az építetők rendelkezésére bocsátani.

az elképzelések szerint idén ötven kilométerrel növekszik a fővárosi csatornahálózat hossza, az építkezésekre a fővárosi tanács több mint 570 millió forintot fordít. az év első hat hónapjában a fővárosi csatornázási művek feladatainak 40 százalékát már megvalósította. elkészült egyebek között a iv. kerületben, az újpesti lakótelep második üteme alap-csatornahálózatának józsef attila utcai szakasza és káposztásmegyeren is hasonló munkák fejeződtek be a timár utcai szakaszon. ugyancsak kiépült a iii. kerületi pók utcai lakótelep alap-csatornahálózatának bevezető szakasza, s ilyen munkába kezdtek a xiv. kerületi mogoródi uti lakótelepen. a fővárosi tanács anyagi támogatásával vízrendezési munkákhoz kezdtek a xiv. kerületi gazdagréti és a iv. kerületi káposztásmegyeri lakótelepen.

többfordulós versenytárgyalásokat követően - az érdeklődésre jellemző, hogy a kivitelezés jogáért nyolc vállalkozó versengett - a harmadik negyedévben fognak hozzá az ördögárok befedéséhez, a dimitrov utca és a nagyréti utca közötti szakaszon. a kivitelező, a mélyépítési vállalat szerint ez a munka mintegy három évet vesz majd igénybe.

a fővárosi csatornázási művek saját fejlesztési alapjaiból mintegy 150 millió forintot fordít csatornarekonstrukciós munkákra. a vállalat 25 helyen mintegy 6,5 kilométer hosszúságú csatorna felújítását tervezi ebben az évben. ilyen munkálatok folynak a ii. kerületi trombitás utcában - a lórántffy zsuzsanna és a garas utca között - ugyancsak ebben a kerületben a henger utcában és a vöröshadsereg utján - a kelemen lászló és a riadó utca közötti szakaszon -. az itteni építkezések befejezése a harmadik negyedév végére várható. az építők javában dolgoznak az i. kerületi gellérthegyi uton is, ahol most kezdődtek a főgyűjtő-csatorna átépítésének munkálatai.

a metró új szakaszának építéséhez kapcsolódóan a xiii. kerületben a róbert károly köruton, a teve utcában és a váci uton is dolgoznak a csatornaépítők. /folyt. köv./

fr/gg/km/gw
00.12 020884 2603

sb0005 4 130 mtib1005

a csatornázási művek beruházásai /2. rész/

az ottani munkák a nagyberuházás ütemének megfelelően haladnak, s annak befejezésével összhangban készülnek el. a főváros - eddig a szennyvízelvezetés szempontjából - ellátatlan területein is újabb csatornaszakaszok épültek, mintegy három kilométer hosszúságban. az idén magánérős társulások révén várhatóan 20 kilométerrel gyarapszik a csatornahálózat hossza. a lakossági kezdeményezései csatornaépítéseknek több mint a felét már megvalósították június végéig. /mti/

fr/gg/km/gw hgy
00.12 020884 0542

sb0006 4 160 mtib1006

új magyar nyelvű - az oktatásban is hasznosítható /1.rész/

1984. augusztus 2. - nem csak a szakemberek, hanem a szélesebb közönség érdeklődésére is számot tarthat az a készülő nyelvészeti munka, amely a tervek szerint fejezetek egy új magyar nyelvűtanból címmel kerül majd forgalomba a 80-as évek végére. az új magyar nyelvűtan formába öntésével kapcsolatos munkálatok 1978-ban kezdődtek, ma már az első kötet anyaga lényegében összeállt: elkészültek a próbafejezetek.

a 3-4 kötetesre tervezett sorozat szerepéről, az új magyar nyelvűtan megalkotásának szükségességéről kiefer ferenc, az mta nyelvűtudományi intézetének igazgató helyettese tájékoztatta nagy attilát az mti munkatársát. elmondotta: a jelenleg használatban lévő két kötetes, akadémiai rendszeres magyar leíró nyelvűtan koncepcióját az 50-es évek elején dolgozták ki, így az az akkori nyelvi szerkezetet tükrözi, színvonala az addigi kutatások eredményeinek felel meg. azóta azonban a nemzetközi nyelvűtudomány sokat fejlődött, s így elengedhetetlenné vált a hagyományos koncepciók felülvizsgálata. míg a korábbi - de ma is érvényben lévő - akadémiai nyelvűtan nem volt mentes a normatív szempontoktól, bizonyos kötelező érvényű szabályokat fogalmazott meg, addig a készülő, s szemléletében korszerűbb új magyar nyelvűtan inkább regisztrálni, leírni kívánja az iskolázott, átlagosan művelt magyar ember nyelvhasználatát. régen a nyelvi mintákat elsősorban az irodalomból merítették, egy-egy szabályt irodalmi példával támasztottak alá. figyelmen kívül hagyták, hogy a költői nyelv éppen azért eredeti, mert eltér a köznyelvtől. az új magyar nyelvűtan szerzőit az az elv

vezérli, hogy a nyelvtannak a köznyelven kell alapulnia. az egyes kötetek megírásakor a köznyelv adatait használják fel, úgy vélik, minden magyar anyanyelvet beszélő illetékessége egyenértékű ebben a kérdésben.

az elképzelések szerint a sorozat önálló kötetei egy-egy részletet dolgoznának fel a magyar nyelvtanból, majd később egy rövidebb, könnyen használható könyv is készülne. míg a nagyobb igényű munkát elsősorban a kutatók, a pedagógusok, az egyetemisták forgathatnák haszonnal, addig a tömörebb változatot feltehetően a közép- és az általános iskolákban is eredményesen lehetne használni. az első kötet előreláthatóan a jövő év végén kerül nyomdába, ennek egyes fejezetei a magyar szórenddel, a főnévvel és az igével, illetve az ezekhez kapcsolódó szerkezetekkel, valamint az egyszerű mondatok időszervezetével - azzal, hogy a cselekvés a mondatban folyamatos, meg-megszakadó, vagy pillanatnyi - foglalkoznak. külön említést érdemel: az időszervezet a magyar nyelvtanítás hagyományában nem szerepel, következésképp nem is témája a jelenlegi akadémiai nyelvtannak. /folyt.köv./ na/zsu mi

00.13 020884 2745

--

sb0007 4 160 mtib1007

uj magyar nyelvtan /2.rész/

az egyes témák feldolgozásával kapcsolatos módszerről kiefer ferenc elmondotta: felhasználják a mai nyelvtudomány kelléktárát, élnek a formális módszerekkel is, de nem mesterséges, logikai, hanem élő nyelvi szerkezeteket vizsgálnak, írják le. természetesen a régebbi, hagyományos kutatások eredményeit is kamatoztatják, korszerű eljárásokkal segítve az anyagfeldolgozást. a 80-as évek végére elkészülő kötetek elsősorban tudományos értéket képviselnek, de a szerzők igyekeznek olyan olvasmányosan formába önteni mondandójukat, hogy az új magyar leíró nyelvtan minden átlagosan művelt olvasó számára érthető legyen - mondotta végezetül a nyelvtudományi intézet igazgatóhelyettese. /mti/

i na/zsu/km mi hgy

00.14 020884 0751

--

sb0008 4 150 mtib1008

minta a magánlakásépítési területek előkészítésére -
tervpályázat

1984. augusztus 2. - budapest vonzaskörzetének, agglomerációs övezetének egyik fontos központja szigetszentmiklós, amelynek lakásállománya az utóbbi két évtizedben megkétszereződött, megközelítette a hétezer lakást. a következő másfél évtizedben magánérből további 2800-3000 új otthon felépítésével számolnak. az igények változását jelzi, hogy a korábbinál többen érdeklődnek többszintes telepszerű, vagy korszerű csoportos és más társasház-építési formák iránt, bár a többség még továbbra is nagy területet rendelkező családi házat kíván építeni. a szükséges építési területek gondos előkészítésére, beépítésére a helyi és a pest megyei tanács, valamint az évm és az otp közös tervpályázatot hirdetett.

szigetszentmiklós délnyugati, valamint nyugati részén 14-14 hektáros építési terület körültekintő előkészítésére és beépítésére kérnek javaslatokat a pályázóktól. fontos feladat, hogy a telekgazdálkodás új módszereinek, lehetőségeinek alkalmazására is javaslatokat tegyenek. ugyanis a helyi vállalatok és szervezetek bejelentették, hogy dolgozók részére szívesen vállalkoznának az építési területek előkészítésére és a lakóház-építkezések komplex lebonyolítására is. a tanács pedig messzemenően támogatja kezdeményezésüket. ezeknek az új lehetőségeknek ésszerű kihasználásáról, a szükséges szervezési és hatósági intézkedésekről tanulmányt kell készíteni a pályázóknak. így a legjobb megoldások alapján olyan mintát dolgozhatnak ki a telekgazdálkodásnak és az építési területelőkészítésnek új módszereiről, amelyet majd az ország más településein is jól hasznosíthatnak a magánlakásépítők támogatásában.

a pályázati kiírást már átvehetik az érdekeltek az építésügyi és városfejlesztési minisztériumban, s a kész terveket, tanulmányokat legkésőbb november 12-ig kell postán elküldeni a szigetszentmiklói tanácsnak. a legjobb munkák díjazására és a tervek megvásárlására 460 ezer forintot irányoztak elő. a bíráló bizottság legkésőbb december 10-ig hirdeti ki a pályázat eredményét. /mti/

sb/gg/sl/gw hgy
00.14 020884 2105

--

sb0009 4 150 mtib1009

konfekció üzemek és cipőgyárak tanzániának

1984. augusztus 2. - a könnyűipari gépgyártó vállalat három, női felsőruhák készítésére alkalmas konfekció üzemet és ugyancsak három kisebb cipőgyárat szállít tanzániába. az erről szóló, összességében mintegy egymillió dollár értékű szerződést nemrégiben írták alá.

a nyugat-európai cégek hullámozó beruházási kedvének ellensúlyozására a könnyűipari gépgyártó vállalat termékeinek új piacokat is keres, főként a fejlődő országok körében. ezeken a piacokon leginkább komplett bőrdíszmügyártó üzemeket vásárolják szívesen. ilyen gyárakat szállítottak már kenyába, tanzániába, etiópiába és nigériába. ez utóbbi országgal újabb bőrdíszmü üzem szállításában állapodtak meg. a fejlődő országok az elmúlt években a vállalat exportjából alig 15 százalékkal részesedtek, az idén viszont arányuk várhatóan már a 20 százalékot is meghaladja. mindez hozzájárul ahhoz, hogy a könnyűipari gépgyártó vállalat tőkés exportja - a fejlett országokból érkező rendelések csökkenése ellenére - a tavalyihoz hasonlóan alakul, az idén is csaknem 6 millió dollárra számítanak. ezt az első félév eredményei is alátámasztják.

mivel a közeljövőben nem várható, hogy a fejlett tőkés országokban jelentősebben fellendülne az érdeklődés a könnyűipari gépek iránt, a vállalat újabb termékek értékesítésével próbálkozik a fejlődő országokban. ezért szélesebb körben megismertetik - egyebek között - a szakiskoláknak szánt gépeiket. erről az ajánlataikat már több országba elküldték. /mti/

be/sl/vé hgy

00.15 020884 1543

--

sb0010 4 150 mtib1010

bitumenes színes zsindely a meredek tetőkre

1984. augusztus 2. - a kemikál építőanyagipari vállalat a saját házáépítő anyagellátásának javítására új termékeket fejlesztett ki. az utolsó ellenőrző próbán vizsgázik most az egyik legérdekesebb új termék: a bitumenes színes zsindely. mérete akkora mint a tetőcserép, vagy a tetőpala, anyaga pedig műanyagszövet, amelybe bitument préselnek, és a külső felületét fehér vagy színes mészke, porcelán és üvegőrleménnyel vonják be. a bitumenes zsindely felhasználása különösen előnyös a meredek, magas tetők halpikkelyszerű befedésére. ezeket a termékeket ugyanis szögezéssel erősítik a tetőszerkezet deszkázatára, tehát a meredek fedélről nem csuszhatnak le, mint a cserép, ha a lécezés nem tökéletes, vagy vetemedett. a számítások szerint - bár a deszkázáshoz több faanyag szükséges - a bitumenes zsindelyfedés valamivel olcsóbb, mint a cseréppel borított tető, s színválasztéka is kedvezőbb. az új termék iránt - amely kizárólag hazai alapanyagokból készül - külföldiek is érdeklődnek. a vállalat a bitumenes zsindelyt bemutatja a bécsi vásáron és az őszi bnv-n egyaránt. a tervek szerint az idén mintegy 20 ezer négyzetméter tető befedésére elegendő új terméket gyártanak, a jövő évben pedig az igényeknek megfelelően többszáz ezer, vagy akár több millió négyzetméternyit. a bitumenes zsindely várhatóan augusztus végén, szeptember elején kerül forgalomba, s a kínálat gazdagításával enyhíti a cseréphiányt.

a vállalat budapesti fedéllemezgyára ebben a hónapban indította meg új üzemét, amely a korábbinál tartósabb alapanyagot, mügyanta-adalékkal kevert bitument állít elő, s most már ezt használják a zsindely, és a nagy épületek lapos tetőinek szigeteléséhez használt nehéz bitumenlemez készítéséhez is. az adalékanyag lényegesen javította a szigetelőlemez minőségét, mert ennek felületén az eddiginél lényegesen nagyobb melegben sem olvad meg a bitumen, és a hidegben is tovább megtartja rugalmasságát, mint a korábbi termék. a bitumenlemez szigetelések tartósságát növeli a vállalat új vegyszere, a regeneráló fényvédő fedőmáz is, amely a szigetelőlemezeket a nap ibolyántúli sugárzásának öregítő hatásától mentesíti, s egyúttal alkalmas a régi, megrepedezett bitumenes lemezek megfiatalítására, a hajszálrepedések eltömitésére is. ezért már nemcsak az új épületek tetőszigetelésének elkészítésénél, hanem a régi házak lapostetőinek felújításánál is jól hasznosíthatják az új szert. a kísérleti gyártás már befejeződött, s most készítik elő a fényvédő fedőmáz nagyüzemi termelését. /mti/

sb/tr sl mi hgy

00.15 020884 2578

--

sb0011 4 150 mtib1011

virágzás, csőképződés a kukoricánál

1984. augusztus 2. - fejlődésének legkritikusabb szakaszához érkezett a kukorica: virágzik a növény, illetve megkezdődött a cső képzésének időszaka. a mezőgazdászok - a nyári határszemplék tanúsága szerint - lehetőségeikhez képest mindent megtettek a növény eddigi fejlődésének biztosításáért, ebben az időszakban azonban a kukorica minden gondoskodásuk ellenére kicsuszhat a kezükből. a növény most rendkívül érzékeny, mindenekelőtt nagymennyiségű vízre van szüksége. már az ugynevezett cimerhányást megelőzően 10 nappal is erőteljesen emelkedik a nedvesség felvétele, amely a megtermékenyülést követő 20 napban továbbra is magas. ebben az időszakban a tápanyagok erőteljes áramlása figyelhető meg, ehhez pedig nedvекre van szükség. nagy kérdés, hogy a jelenlegi szárazságban hogyan vészeli át a legfontosabb hazai takarmánynövény ezt a fejlődési szakaszt.

a szakemberek szerint a nehézséget főként az okozza, hogy miután hiányt volt a téli csapadékellátás, a kukoricának az a gyökérfelülete, amely akár 2,5 méteres mélységből is képes felhozni a vizet, most alig talál a talajban lent tárolt nedvességet. a kukorica felső gyökérszónát is kifejleszt, ez a talajfelszín közelében „fogja el”, a nedvességet, még olyan kis mennyiséget is mint amit a hajnali harmatképződés ad. július végén és augusztus első napján is sokfelé hiányzott a talaj felső és alsó rétegéből is a víz, úgyhogy a kukorica a rosszabb vízgazdálkodású talajokon az aszály képét mutatja.

azt, hogy mi lenne optimális ebben a szakaszban, a tudományos szakemberek mérései bizonyítják; a kifejlett növény 21 fokos hőmérsékleten naponta 1,8 kg víz elpárologtatására képes, 27 fokos melegben már 3 kiló felett van a párolgás. a szorosabban ültetett hibridkukoricáknál a zárt növényállomány valamelyes védelmet biztosít a kánikula ellen, a párolgási értékek azonban ilyenkor is magasak. jelenleg szó sem lehet ilyen vízkibocsátásról, mivel sokfelé csakis a növény életbenmaradásához szükséges nedvesség tárolódott a talajban. nagy kérdés az is, hogy miképpen jut hozzá a kukorica a tápanyagokhoz, hiszen a tenyészidő kezdetén szükséges nitrogén felvétel a jelenleginek mindössze tizedét teszi ki. a virágzaskor a kukorica foszfát tartalma is vándorol, - a levélből és a szárból a magba -, s ehhez szintén vízre van szükség.

elkellne hát az eső, a dunántul egyes vidékein megnyugtató csak a helyzet, másutt, különösen az alföldön rendszeres csapadékutánpótlásra lenne szükség. /mti/

jf/gw hgy
00.16 020884 2525

-.-

sb0012 4 150 mtib1012

négymillió kétszáz ezer hektáron - légi növényvédelem

1984. augusztus 2. - jól hasznosítja a kánikulai napokat a mém repülőgépes szolgálata. a kedvező időt kihasználva, naponta 40 ezer hektárnyi területen végzik el a helikopterek, merevszárnyú gépek az időszerű munkákat. a szolgálat gyorsmérlege szerint augusztus 1-ig összesen 4 millió 200 ezer hektárnyi területet szórtak meg vegyszerrel a gépek. ezzel éves tervüket ütemesen teljesítették, az összes munka 83 százalékát végezték el.

jelenleg a napraforgót támadó betegségek elhárítása és a növény lombtrágyázása, továbbá a szőlő permetezése a fő feladat. a szőlőt az idén sok helyen már ötödször permetezik a magasból. ugyancsak tart a rizs vegyszeres növényvédelme, szolnok, békás, heves és hajdu-bihar megyében termesztik e kulturát a legnagyobb arányban.

megkezdődtek az előkészületek az ugynevezett defoliálásra, a növényállomány-száritására. ennek lényege: bizonyos növényeknél a betakarítást hátráltatja az értéktelen szár, zöldfelület, s ezért betakarítás előtt vegyszerrel permetezik a kijelölt táblákat. a speciális vegyszer hatására a növény egy-két nap alatt elszárad; könnyebb hozzáférni az értékesebb terméshez. e módszert alkalmazzák most néhány helyen a repce vágásánál, hogy minél kisebb legyen a magveszteség. sokfelé a napraforgónál a rizsnél, a kendernél is máris erre az eljárásra.

kg/gg/jf/gw hgy
00.17 020884 1408

-.-

sb0013 4 160 mtib1013

papírszínház

1984. augusztus 2. - papírszínház címmel új könyves játék készül a közgazdasági és jogi könyvkiadó műhelyében. a miniatürizált színház a gyerekekkel, szülőkkel, nagyszülőkkel a színjátszás, a rendezés fortélyait ismerteti meg.

az 1985 első félévében forgalomba kerülő papírszínház egy állandó elemből, a színházból és a cserélhető tartozékokból áll. a teátrum az egykori - a blaha Lujza téren állt - nemzeti színház színpadának a makettje, színpadai között a gyerekek és a szülők maguk rendezhetik be a tartozékokból a színpadképet és mozgathatják a papirfigurákat. a színház méreteire jellemző, hogy az előadás

után, tasakjába visszahelyezhető s így nem foglal nagyobb helyet a lakásban: a színpad szélessége 49, magassága 22, mélysége 54 centiméter az összeállítás után.

a papírszínház első darabjaként a jános vitézt adják ki. petőfi költeményének dramatizált változatához mintegy 40 figura, illetve diszletelem készül. a darab forgatókönyve hű mása az igazi színházi rendezői példánynak, s a dialógusok mellett vázlatos színpadkép és hangulati elemek közlésével segíti majd a gyermekek, felnőttek rendezői munkáját.

ugyanilyen módszerrel készül a többi darab forgatókönyve is. 1986-tól ugyanis évente 1-3 színdarab tartozékait, forgatókönyveit jelentetik meg. aki addigra már megvásárolta a papírszínházat, annak természetesen csak a „repertoár”, bővítésére kell gondolnia, hiszen a tartozékok külön tasakban kerülnek forgalomba, számuk a színdarab jellegétől függ. ennek megfelelően áruk is változó; míg a jános vitéz, a színházzal együtt körülbelül 300 forintba kerül, egy-egy előadás tartozéka a tervek szerint 70-től 110 forintig terjedő összegért vásárolható meg. a színdarabokhoz készült forgatókönyvek bevezetője egyben érdekes, tartalmas színháztörténeti áttekintést is közöl.

a jános vitézt követően 1985-1986-ban az egri csillagok és a kincskereső kisködmön diszleteinek, figuráinak kiadását tervezik. a kisebbekre is gondolva a három kismalac vagy a népszerű brumi sorozatból a tréfás mackók című mesék dramatizált változatának megjelentetésére is készülnek. /mti/

i km -ár mi hgy

00.17 020884 2153

--

sb0014 4 150 mtib1014

paprikaszemle nagyszénáson

1984. augusztus 2. - a magyar agrártudományi egyesület kertészeti társaságának zöldségtermesztési szakosztálya augusztus 8-10-e között - szakmai bemutatóval egybekötött - nemzetközi tanácskozást rendez a nagyszénási október 6. termelőszövetkezetben, ahol a paprikatermesztésre igen jók a körülmények. a bemutató szervezése már az elmúlt évben megkezdődött, s a külföldi résztvevők eljuttatták paprika fajtajelöltjeik magját hazánkba. így aztán a nagyszénási termelőszövetkezet paprikatábláin a 990 hazai paprikatorzs mellett 200 külföldi fajtajelölt diszlik. elsődlegesen

a szabadföldön termesztendő étkezési fajtákat mutatják be a tanácskozásra érkező bolgár, csehszlovák, egyesült államokbeli, francia, holland, izraeli, kanadai, olasz, román, spanyol és szovjet szakembereknek, valamint a hazai résztvevőknek.

a külföldi fajtajelöltek általában zöldhúsúak és hosszúak, hegyesek. növekedésükben nem térnek el a hasonló magyar fajtáktól, illetve fajtajelöltektől.

a szakmai tanácskozás és bemutató lehetőséget nyújt arra, hogy a termesztők saját fajtáikat más típusokkal összehasonlítsák, s így szerezzenek új ötleteket a nemesítéshez. /mti/

bty/ke,ká/vé hgy

00.18 020884 1219

--

sb0015 4 150 mtib1015

cement ötkilós csomagolásban

1984. augusztus 2. - ötkilós csomagolásban is forgalomba hoz cementet a lábatlani cementgyár. ezzel jó lehetőséget teremt a lakosságnak az ésszerű takarékosságra, mert a kisebb munkákhoz, javításokhoz nem kell feleslegesen sok cementet vásárolnia. mostanáig ugyanis 50 kilós zsákokban szállították az építőanyagot a kifestőknek. az öt kiló befogadóképességű műanyag zacskókba az általános építőipari célokat szolgáló, úgynevezett 350-es cementet töltik. a zacskókon feltüntetik a gazdaságos felhasználáshoz szükséges keverési arányokat.

elsőként az érdi tűzép-telepre szállított nagyobb mennyiségű cementet 5 kilós csomagolásban a lábatlani gyár. az igényeknek megfelelően emeli a mennyiséget. egyelőre még kezdetleges eszközökkel történik a kis zsákok töltése, de később gépesítik ezt a munkafolyamatot is. /mti/

ráb/vmé/ká mi hgy

00.18 020884 0890

--

sb0016 4 170 mtib1016

munkában az „égi szivattyú”,

1984. augusztus 2. - a hetegekig tartó változékony időjárást szerdán meleg, párásságot serkentő klíma váltotta fel a Balatonnál is. ilyenkor a tó párolgása meghaladja a napi négy milliárd köbmétert, de előforul, hogy egyetlen napon több mint ötmilliárd köbméterrel apad a tó vize. a számítások szerint ezekben a napokban átlagosan egy centiméterrel csökken a 600 négyzetkilométeres tó vízszintje. az évi párolgás három évtizedes átlagban eléri a háromszázhatvan milliárd köbmétert.

a levegőbe szálló hatalmas víztömeg ellenére nem keletkezik nagyobb zavar a tó vízháztartásában. a csapadék nagyjából kiegyenlíti a párolgás okozta veszteséget, a Zala folyó és a beömlő patakok pedig másodpercenként átlagosan 17 köbméter vízzel táplálják a tavat.

e nagyarányú vízforgalomban köszönhető, hogy a magyar tenger vize a nyár legmelegebb heteiben is friss és üdítő hatása. /mti/

szé/mné/ká/vé hgy

00.19 020884 0941

--

sb0017 4 150 mtib1017

vegyüzem épül szegeden

1984. augusztus 2. - új vegyüzem építéséhez kezdett Szegeden a főként autópólási cikket gyártó medikémia ipari szövetkezet. a jelenleg több telephelyen működő szövetkezet 200 millió forintos beruházással két és félezer négyzetméter alapterületű új üzemcsarnokot emel országsszerte keresett termékei gyártásának bővítésére. karosszéria-, alváz- és motorvédő, korróziógátló, fagyálló és egyéb szereik közül jelenleg 30 viselheti a kiváló árú fóruma megkülönböztető jelzést.

az üzemfejlesztés jövő évi befejezése után főként importot helyettesítő cikkekkel kívánják tovább bővíteni a választékot. létszámnövelés nélkül több mint 100 millió forinttal növelik az évi termelési értéket. /mti/

dob/f/ká/vé hgy

00.20 020884 0755

--

sb0018 4 160 mtib1018

római kori utca pécsett

1984. augusztus 2. - a római Sopianae város romjai kerültek napvilágra Pécsen. a régészek az ókori település legsűrűbben lakott részére bukkantak rá a belváros egyik utcácskájában, a teréz utcában. közműépítés folyik a területen, s a munkások rendkívül masszív kő- és téglafalakba ütköztek a mai járószint alatt másfél-két méter mélyen. a szakemberek megállapították, hogy a III-IV. századi épületek alap-és felmenő falait őrizte meg a föld mélye.

Pécsek ez a része régészeti szempontból szigorúan védett terület: ez volt a római város szíve, valahol itt állhatott a középületekkel, templomokkal és palotákkal övezett fórum is. jellemző az ókori településközpont nagyfokú beépítettségére, hogy a kétszáz méteres teréz utca teljes hosszúságában falmaradványok tűntek elő a közműárokban. a leletmentés során legalább három tekintélyes épület romjait regisztrálták a régészek. az egyik ház szobájának padlóján még a római kori falfestmény lezuhlott és széttöredezett színes vakolatdarabjai is megmaradtak.

különleges értékű leletnek számít Sopianae város épségben megtalált utcakövezete. a ráomlott épületek kövei és téglái óvták meg a másfélezeréves utburkolatot a teljes pusztulástól. egy pénzdarabot is leltek a római kori utcán, talán az egyik arrahaladó polgár zsebéből hullott ki. a bronzérmét restaurálják a Janus Pannonius múzeumban, s akkor derül majd ki: melyik császár verette a pénzt. az ókori utépitők munkáját, szaktudását dicséri, hogy most is használható állapotban van az utburkolat, csupán a természetes feltöltődés és a mecsek hordaléka miatt került ilyen mélyre.

a mecsek aljai belvárosban folyó közműrekonstrukcióknak és foghíjbeépítéseknek köszönhetően sok római emlék került elő az utóbbi időben. a Széchenyi tér és a Rákóczi ut közötti védett terület hét utcájában találtak ókori épületmaradványokat. több helyütt őrzött meg a föld pénzdarabokat és cseréptöredékeket, sőt az eötvös utcában két edényégető kemencét is kiástak. a régészek előtt így módon egyre pontosabban kirajzolódik Pécs római-kori elődje, Sopianae város központjának arculata. /mti/

igó/az/gw hgy
00.20 020884 2139

--

sb0019 4 150 mtib1019

Légi növényvédelem motoros sárkányrepülővel /1.rész/

1984. augusztus 2. - motoros sárkányrepülőgépről ^{te}permették be a mátraterenyei zagyvavölgye termelészövetkezet buzatábláit a foltokban keletkezett vetésfehéritő-fertőzés ellen, s ugyanilyen módon lombtrágyáztak más veteményeket. a közös gazdaság idén áprilisban megalakult sárkányrepülő-klubja tavasz óta folytatja kísérleti munkarepüléseit saját építésű, könnyített és „feljavított”, trabant-motor-meghajtású motoros sárkányrepülővel. a gépet szintén saját készítésű permetszóró szerkezettel látták el, amely kis japán szivattyumotor energiájával juttatja a növényvédőszeret, illetve a folyékony lombtrágyát a vetésre.

a termelészövetkezet mhsz sárkányrepülő klubjának harminc tagja van, akik közül tizen repülnek, s ők már elvégezték a növényvédőtanfolyamot is. a tagság rendszeres munkarepülési gyakorlatokat folytat, holecz józsef oktató irányításával. részt vesz a kiképzésben bernáth lajos, a tsz elnöke is, a honvéd killián györgy repülőhajózó tiszti iskola egykori oktatója. a gyakorló repülések mellett értékelik az eddigi kísérleti felszállások tapasztalatait, s ez máris egy sor figyelemre méltó következtetéssel járt. a tsz kísérleti gépe ötvenezer forintba került, egyszeri felszállással egyelőre két-három hektárra elegendő permetanyagot képes felvinni és kiszórni ködpermet finomságú cseppekben. egy-egy felszállás mindössze három percet vesz igénybe. az üzemi biztonság feltétele a maximum ötven kilométeres sebesség, a stabil magasságtartás, a sulypontáthelyezéssel végrehajtható manőverezés, a domborzat optimális követése.

a gazdasági előnyök: nincs „sorbanállás”, mint a légiszolgálat helikopterére. a motoros sárkányrepülő az első olyan légiszerkezet, amely mindig kéznél van, amely alkalmas a határjárástól az operatív beavatkozásig minden levegőből elvégezhető munkára, s amellyel akkor és ott szállhatnak fel permetezni, amikor és ahol szükséges. a légi növényvédelemben használatos helikopterek, merev szárnyú gépek többségének működéséhez bonyolult rádió-navigációs és egyéb műszerekre van szükség. és természetesen a repülő- és földi személyzet ehhez alkalmazkodó kiképzésére. mindez roppant megdrágítja működésüket, fenntartásukat. egy légi óra 15-16 ezer forint. a mátraterenyei tsz háromszáz hektáros őszi buza-tábláinak egyszeri légiszórása például nyolcvanhatezer forintba került, ugyanez egy ilyen célra kifejlesztett sárkányrepülővel ennek alig negyedébe-harmadába. /folyt.köv./

csiz rj
08.03 020884 2509

h

--

sb0020 4 150 mtib1020

Légi növényvédelem.../2. rész/

a mátraterenyei termelészövetkezet ilyen és más előnyöket követve keresi az anyagi lehetőséget egy olyan második, zárt vezetőfülkés sárkányrepülőgép megépítésére, amely nagyobb szárnyfelülettel, nagyobb teljesítményű motorral százötven-százhatvan kilogramm hasznos terhet bír el. egy ilyen gép, amelynek előállítás költsége nem haladja meg a 250 ezer forintot, egyszeri felszállással akár harminc hektárnyi tábla légi növényvédelmét-növényápolását is tudja végezni, a legnagyobb hatékonysággal. /mti/

csiz/mfné, ká rj az hgy
08.05 020884 0573

is

--

sb0021 4 160 mtib1021

szombathely: új könyvtári szolgáltatások

1984. augusztus 2. - új szolgáltatásokat vezetett be a betegek, öregek, mozgássérültek könyvtári ellátására a szombathelyi berzsenyi dániel megyei könyvtár. könyveket adtak ki az öregek napközi otthonába, a nyugdíjasok klubjaiba, az egykori erdei iskolába, s a megyei kórházba, illetve a körmendi és a szentgotthárdi kórházba; a könyveket rendszeresen cserélik.

az intézmény könyvtárosai már évek óta házhoz viszik az idős, ágyhoz kötött betegeknek az olvasnivalót. e szolgáltatást kiterjesztették a mozgássérült, a könyvtárat látogatni képtelen olvasókra is. egy-egy könyvtáros minden hónapban ugyanazokat az embereket keresi fel, így lehetőség nyílik arra is, hogy szorosabb emberibb kapcsolat alakuljon ki a könyvtáros és az olvasó között. a könyvtárosok most már nemcsak könyveket, hanem magnókazettára vett zeneműveket is házhoz visznek, s még szociális feladatok ellátására is vállalkoznak, a betegek, mozgássérültek ügyes-bajos dolgait is elintézik. /mti/

Lér/mné rj az hgy
08.17 020884 1042

h

--

sb0022 4 160 mtib1022

muzeális vasuti kocsi

1984. augusztus 2. - muzeális értékű vasuti személykocsit helyeztek el mátészalkán, az állomás épületének közelében. a már korábban itt álló öreg gőzmozdonyhoz csatolt favázas, négytengelyes szerelvényhez hasonló már nincs az országban. az 1895-ben aradon készült zöld színű személykocsit, amely hajdan a balt-orient expresszel közlekedett, romos állapotból a záhonyi vasutasok varázsolták ujja, társadalmi munkában. az idegenforgalmi látványosság belsejében kapott helyet egy mátészalkai vasutas, szabó menyhért vasuttörténeti gyűjteménye, amelyből a közlekedési muzeum munkatársainak segítségével kiállítást készítettek. /mti/

ács/rj st hgy
08.21 020884 0682

--

sb0023 4 150 mtib1023

uj kenyérgyár székesfehérvárott

1984. augusztus 2. - új kenyérgyár készült el székesfehérvárott. az automatizált berendezésekkel felszerelt üzemben hozzáláttak a technológiai próbákhoz, s még ebben a hónapban megkezdik a próbasütést is. szeptembertől naponta két műszakban 48 tonna kenyeret sütnék székesfehérvár és a környező települések ellátására. a következő ötéves tervben süteménykészítő gépsorokkal bővítik az üzemet, s a kenyér mellett zsömlét, kiflit és finom pékárut is készítenek. székesfehérvár új kenyérgyárát a gabonakombinát szomszédságában építették fel, hogy csökkentsék a szállítási költségeket. /mti/

dáv/fné rj st hgy
08.24 020884 0653

h

--

sb0024 4 150 mtib1024

cukorka tsz-ből

1984. augusztus 2. - egy régi épület átalakításával négyszáz négyzetméter alapterületű cukorkaüzemet hozott létre a hajdusoboszlói buzakalász termelőszövetkezet. az asszonyok, lányok gomba- és kenguru figurába csomagolnak szerencsén gyártott gyöngycukrot, de megkezdődött a saját termék készítése is: gyümölcsízű cukordrapsét állítanak elő évente 18 millió forint értékben. /mti/

szü/éva rj az hgy
08.28 020884 0431

--

sb0025 1 160 mtib1025

a szerkesztőségek figyelmébe!

a mai bs0024 mtib1002 sz. új oktatási.../1. rész/ című hírünk utolsó bekezdésének utolsó mondatát /a széchenyi könyvtár.../, valamint az mtib 1003 sz. /2. rész/ 1. mondatát /a mintegy 6 millió.../

kérjük törölni!

az mtib1003 sz. 2. rész. 2. mondatában a helyes szöveg:

... - nyitja meg kapuit a széchenyi könyvtár, amelybe...

/mti/ rj hgy
09.04 020884 0509

h

--

sb0026 4 180 mtib1027 /közönségszolgálat/

vágányzár győr és sopron között

1984. augusztus 2.- vágányzár lépett életbe csütörtökön győr és sopron között a magyar-osztrák érdekeltségű győr-sopron-ebenfurti vasúttársaság fővonalán. a korlátozás ideje alatt győr és enese között autóbuszok szállítják az utasokat. a vágányzár érinti a budapest déli pályaudvarról sopronba tartó Lővér-expressz utasait is.

a vonalon pályarekonstrukciót folytatnak. a vágányzár a hét végére feloldják. /mti/

cser/sza,ká rj hgy
10.07 020884 0507

..-

sb0027 4 180 mtib1028

tüzek a földeken

1984. augusztus 2. - a mezőgazdasági körbálázó gépek működése közben keletkezett

(tkezett hő idén is több, jelentős kárral járó tüzet okozott a földeken. a tüzoltóság adatai szerint csupán ezen a héten három esetben támadt tűz a körbálázók miatt: előbb

kisujszálláson, majd a vas megyei vasvároton, szerdán pedig a borsod megyei cigándon. a gépek felületi surlódása miatt keletkezett tüzek összességében több mint félmillió forintos kárt okoztak a mezőgazdaságnak. mindebből megszívlelendő tanulság, hogy a gépek üzemeltetése fokozott figyelmet és nagy szakértelmet igényel. /mti/

kr/sr/zsu km rj hgy
10.44 020884 0645

h

..-

sb0028 4 160 mtib1029

középiskolások számítástechnikai tábora

1984. augusztus 2. - csütörtökön szombathelyen bezárult a középiskolások számítástechnikai tábora. a vas megyei tanács művelődési osztálya, a berzsenyi daniel tanárképző főiskola és a tit az országban elsőként szervezte meg a középfoku oktatási intézmények diákjainak két hetes nyári képzését. harminc dunántúli és fővárosi fiatal a tanárképző főiskola matematika tanszékén gyarapította számítástechnikai ismereteit. foglalkoztak egyebek között az utasítások szerkezeti felépítésével, a programozással, megtanulták a gépek, kapcsolóberendezések kezelését. a diákok ellátogattak a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalathoz is, ahol a nagyteljesítményű, bonyolult számítógépekkel ismerkedtek. a szakmai napirendet kulturális, szórakoztató és sportprogramok, kirándulások egészítették ki. /mti/

Lér/Lér,ká rj hgy

11.07 020884 0876

..-

sb0029 4 160 mtib1030

szlovák képzőművészek tárlata

1984. augusztus 2. - julius nemcik szlovák nemzeti művész és edita nemcikova-spannerova érdemes művész, a pozsonyban élő művészpár alkotásaiból nyílt tárlat csütörtökön budapesten a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ kiállítótermében.

a szlovák képzőművészek alkotásai nem ismeretlenek a budapesti közönség előtt, néhány évvel ezelőtt már bemutatkoztak magyarországon. mostani, közös tárlatukon mintegy 70 művet - többségében tájképeket, csendéleteket - állítottak ki. edita nemcikova-spannerova - aki budapesten az iparművészeti főiskolán szerzett diplomát -, olaj- és pasztell technikával vitte vászonra gondolatait. képein a nőknek a társadalomban és a családban elfoglalt helyével, szerepével foglalkozik.

JK

Julius Nemcik a prágai képzőművészeti főiskolán tájkép- és figurális festészetet tanult. alkotásait vegyes technikával: akvarellal, tussal és temperával készíti. tájképein szülőföldje, az eperjes melletti vidék jelenik meg.

a tárlat augusztus 20-ig látogatható. /mti/

ri/zsu rj -ár hgy
11.32 020884 1075

--

sb0030 4 130 mtib1031

halálos balesetek

1984. augusztus 2. - pécs külterületén egy autóbusz elütötte Stanics József 71 éves nyugdíjas, Bicsérdi lakos kerékpárost. az idős ember a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette a kanyarodás szabályait.

Sopronkőhida belterületén Szelenczei Zoltán 19 éves felszolgálgató, Soproni lakos személygépkocsijával áttért az uttest baloldalára, és összeütközött egy kombájnnal. a személygépkocsi vezetője a helyszínen meghalt, két utasa súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint Szelenczei Zoltán figyelmetlenül vezetett.

Bács megyében az uszodi egyetértés tsz géptelepén munka közben a Darus gépkocsi emelőkötele megközelítette a 20 ezer voltos légvezetéket. ennek következtében Nyárádi Gábor 22 éves gépszerelő, uszodi lakos áramütést szenvedett, és a kórházba szállítás közben meghalt. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot.

a vas megyei ostffyasszonyfán, egy szérüskertben Csöre József 57 éves szerelő és Majsa Ernőné 62 éves nyugdíjas helyi lakosokat villámcsapás érte. mindketten a helyszínen meghaltak. további két személy súlyos, egy pedig könnyű sérülést szenvedett. /mti/

sr zsu rj km hgy
11.36 020884 1220

--

sb0031 4 130 mtib1032

kitüntetés /földi árpád/

1984. augusztus 2. - a népköztársaság elnöki tanácsa földi árpádnak, a Kisipari Termeltető Iroda nyugalmazott osztályvezetőjének kommunista életútja elismeréseként 85. születésnapja alkalmából a szocialista Magyarországért érdemrend kitüntetését adományozta. a kitüntetést csütörtökön Borbély Gábor, a budapesti pártbizottság titkára adta át. /mti/

i/mz rj -ár hgy
11.39 020884 0405

--

sb0032 4 160 mtib1033

ujabb bemutató szegeden

1984. augusztus 3. - az idei harmadik bemutató színhelye lesz Pénteken Szegeden a Dóm tér. a szabadtéri játékok műsorában Gounod: Faust című operája kerül színre. ezt a művet még csak egyszer, 1966-ban játszották a játékokon. a rendező mint akkor, most is Szinétár Miklós, aki a szöveggönyt a mostani bemutatóra átdolgozta. a zenekart Oberfrank Géza vezényli. a díszletek Forray Gábor, a jelmezek Márk Tivadar tervei alapján készültek. a koreográfus Pethő László, a karigazgató Molnár László. a címszerepet Kelen Péter énekli. a további szerepekben Gregor József, Szakály Péter, Németh József, Zempléni Mária, Bajtay Horváth Ágota és Mészöly Katalin lép színpadra.

a Valpurgis éj című jelenetben Szőnyi Nóra és Szakály György táncol szólót.

a pénteki bemutáton kívül augusztus 5-én, és 11-én szerepel még Gounod operája a játékok programján. /mti/

dén/f,ká rj hgy
11.39 020884 0917

OK

--

sb0033 4 150 mtib1035

rostlentermesztési gépbemutató

1984. augusztus 2. - a budaflax lenfonóipari vállalat által irányított budakalászi rostlentermesztési rendszer gépbemutatót tartott csütörtökön a beledi előre termelőszövetkezetben. a győr-sopron megyei gazdaság alapító tagja a rendszernek, és kiemelkedően jó minőségben termeli a rostlent.

a bemutatóra az ország minden részéből jöttek szakemberek, termelőszövetkezeti, állami gazdasági vezetők, akik megismerkedhettek az új szovjet lenvetőgéppel, a hazai igényeknek megfelelően átalakított, vontatott széles nyűvőgéppel, a házilag kialakított forgatógéppel és a francia gyártmányú hesston hengerbálázóval. e gépek alkalmazásával lehetővé válik, hogy a len a termelő gazdaságokból emberi kéz érintése nélkül jusson el a feldolgozó üzemekbe.

a budakalászi rostlentermesztési rendszer keretében az ország különböző vidékein 30 gazdaságban 4100 hektáron természetesen lent, de az ország lentermelő területe ennél jóval nagyobb. a rábaközben, amely az ország fő rostlentermesztő körzete, az idén több mint 1100 hektáron termesztik ezt a fontos ipari növényt, győr környékén pedig további 800 hektár a maglen vetésterülete. /mti/

cser/sza/st/mz hgy

12.11 020834 1204

--

sb0034 4 180 mtib1036

időjárásjelentés /1.rész/

1984. augusztus 2. -

mérsékelt meleg, kissé szeles, tulnyomóan napos idő

dél-délnyugat-európában már napok óta tart a tulnyomóan napos, száraz, meleg idő. a kontinens nagyobbik részén viszont ciklonok okoznak változékony időjárást. óceáni eredetű, viszonylag hűvös, páradús levegő áramlik több hullámban a szárazföld belseje felé. a légköri frontok vonulását a brit-szigeteken, valamint a kontinens nyugati partvidékén gyakori eső, zápor és időnként erős szél jelzi. csütörtökön a hajnali órákban a miskolc-berlin-koppenhága vonal mentén húzódott az a viszonylag keskeny, de hosszan elnyúló felhősáv,

H 9/20

amely a kárpát-medence északi felén átmenetileg változatos időjárást okozott.

magyarországon szerdán napközben napos, száraz, igen meleg idő volt. a késő délutáni óráktól nyugat felől időnként megnövekedett a felhőzet. sokfelé megerősödött, helyenként viharossá fokozódott a szél. szórványosan alakult ki zápor, zivatar. zivatar idején általában 5-10 mm csapadék hullott. szerdán a hőmérséklet csúcserőke 29 és 36 fok között alakult. csütörtök hajnalra pedig 14-19 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt országszerte változóan felhős, többfelé szeles idő volt, a hőmérséklet 11 órakor az országban 20-28 fok között váltakozott.

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 20 fok volt.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 26,0 fok volt, ez 4,0 fokkal magasabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten 25 fok volt. a tengerszintre átszámított légnyomás 1017 mbár, gyengén emelkedik.

a péntek estig várható időjárás:

péntek estig országszerte mérsékelt meleg, kissé szeles, tulnyomóan napos idő lesz. de - főként csütörtökön - előfordulnak átmeneti, helyi záporok, északkeleten, keleten egy-egy zivatar. a hőmérséklet hajnalban 14, pénteken délután 26 fok körül alakul.

budapesti időjárás péntek reggelig:

budapesten péntek reggelig néha kissé megnövekszik a felhőzet. élénk, gyakran erős lesz az északnyugati szél. a hőmérséklet késő estére kb. 22, reggelre kb. 15 fokig süllyed.
/folyt.köv./

rj hgy
12.55 020834 2223

H 9/20

--

sb0035 4 180 mtib1037 /közönségszolgálat/

időjárásjelentés /2. rész/

a balatonnál csütörtök estig:

csütörtök estig a balaton térségében az északnyugati szél fokozatosan mérséklődik. a somogyi parton délután még előfordulhatnak erős széllelkések. a sárga jelzés érvényes. időnként megnövekszik a felhőzet, de eső már nem valószínű. a hőmérséklet csúcserőteke 26, a késő esti hőmérséklet 22 fok körül alakul.

a víz délután 21 fokos lesz.

távolabbi kilátások szombattól - keddig:

a hét végén tulnyomóan napos, száraz, igen meleg idő várható. az időszak legvégén többfelé kialakulhat zápor, zivatar. a hőmérséklet kissé csökken.

legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 15, 20 fok között várható. a legmagasabb nappali hőmérséklet 29, 34 fok között, az időszak legvégén 25, 30 fok között lesz. jelentős mennyiségű /legalább napi 5 mm/ csapadék az ország területének 20 százalékán várható az időszak legvégén.

a duna vizállása budapestnél 308 cm, a hőmérséklete 19 fok./mti/

rj hgy
13.02 020884 1058

--

sb0036 4 150 mtib1038

megindultak az olympos-gépsorok

1984. augusztus 2. - megkezdték az olympos citruslevek előállítását csütörtökön a kecskemét-szikrai állami gazdaságban a magyar-görög vegyes vállalat felújított gyümölcslé-feldolgozó üzemében. a rekonstrukció eredményeként hatvan százalékkal több olympos-gyümölcslévet készíthetnek. a három műszakban működő gépsorokon naponta 36 ezer flakont töltenek meg citrusfélék levével. az eddigi fél- és egyliteres flakonok mellett rátérnek a másfél literes adagok palackozására is.

14 20

az ország első ilyen üzemét a görög partnerrel együttműködve 1977-ben létesítette a kecskemét-szikrai állami gazdaság. a bevált, jó kapcsolat eredményeképpen tavaly, a szerződés lejártá után vegyes-vállalatot alakítottak, amelyben a görög partner is részvényessé vált. így a citrus-alapanyag szállítása mellett tőkével is részt vett a feldolgozó korszerűsítésében. a beruházás hét hónap alatt készült el. új csarnokot kapcsoltak a régihez, és korszerű gépsorokkal szerelték fel az üzemet. /mti/

Lász/bné st

13.08 020884 1038

--

sb0037 1 160 mtib1039

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bs0025 mtib1003 sz. /új oktatási /2. rész/ hírünk 2. bek. 2. sorában a név helyesen:

ámos imre

/mti/ mz olt
14.02 020884 0174

--

sb0038 4 180 mtib1040 /közönségszolgálat/

vonat helyett autóbusz

1984. augusztus 2. - autóbuszra kell szállniuk augusztus 6-9. között a máv utasainak devecser és túskevár között a budapest, déli pályaudvarról 6.20, 11.55 és 13.10 órákor, illetve a szombathelyről 10.00, 11.15 és 12.55 órákor induló vonatokról. az átszállást pályafelújítási munkák teszik szükségessé. a megváltott jegyek természetesen a vonatot helyettesítő autóbuszokon is érvényesek. /mti/

jk/-ár/mz olt

14.18 020884 0450

14 55

--

1984.08.02.

sb0039 4 150 mtib1041 /közönségszolgálat/

megváltozik a körzetszám

1984. augusztus 2. - a magyar posta közli, hogy a frankfurt-am-main-i távbeszélő hálózathoz tartozó előfizetők állomásait augusztus 4-től az eddig 611-es körzetszám helyett a 69-es körzetszámmal lehet hívni. /mti/

bi/jf/mz olt

14.19 020884 0271

--

sb0040 4 150 mtib1042 /közönségszolgálat/

telt ház a kempingekben

1984. augusztus 2. - a kellemes nyári melegben élénk a kempingek forgalma. a kempinform tájékoztatása szerint a balaton partján a legtöbb kempingben telt ház van, a siófoki gamásza kempingben, valamint a balatonszemesi táborban azonban egyaránt 400 szabad hely várja a vendégeket. az északi parton a badacsonyi, a révfülöpi, az aszófői és az alsóörsi kempingek tudnak még korlátozott számban vendégeket fogadni a hétvégén.

az ország más vidékein is benépesítették a sátorozók és a lakókocsisok a kempingeket. a szegedi napfény üdülőközpont szállodájában és moteljében telt ház van, a területen csupán 50-70 szabad sátorhely található. a makói motel szintén telített, de 50 sátorozót tudnak még fogadni a hétvégén. szegeden és makón 40-50 lakókocsinak is akad még szabad hely. baranya megyében az abaligeti kempingben, valamint orfűn, és sikondán körülbelül 100-200 sátorozónak és 10-20 lakókocsinak tudnak még helyet biztosítani. a harkányi kempingben is van még néhány szabad szoba a fogadóknak. a pécsi mandulás kemping 200 sátorozót tud fogadni. a miskolctalpalcai autós kempingben valamint az éden kempingben még sok szabad sátras hely található, s aggtelen is van még mintegy 100 sátorozónak alkalmas hely. hollóstatón és a tokaji tiszta kempingben ugyancsak 100-100 sátorozót fogadhatnak a hétvégén. van még hely a dunaujvárosi és a pannonhalmi kempingben, s lehet még sátorozni szombathelyen, bükfürdön és őriszentpéteren is. a debreceni kempingben és hajduszoboszlón, a hortobágyi kempingben, valamint szolnokon, abádszalókon és tiszafüreden szintén várják a hétvégi kempingezőket. /mti/

bi/mz olt

14.22 020884 1655

OK 14⁵⁵

--

1984.08.02.

sb0041 4 130 mtib1043

a gazdasági rendészet vizsgálata

1984. augusztus 2. - a budapesti rendőrfőkapitányság gazdasági rendészete büntetőeljárást kezdeményezett walter lászló szabó kisiparos, budapesti lakos és társai ellen üzérkedés és vesztegetés alapos gyanúja miatt. miként a vizsgálat megállapítja walter lászló évek óta iparjogosítványát meghaladó tevékenységet folytatott, ipari vállalkozást tartott fenn. az eljárás megindításáig több kisiparost és engedély nélkül termelő személyt bedolgozóként foglalkoztatott, s az általuk készített árut jelentős haszonnal budapesti és vidéki kiskereskedőknek értékesítette. a többmillió forint értékű kurrens alapanyagot fővárosi üzletekben, az alkalmazottak megvesztegetésével szerezte be. walter lászlót a rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte, ügyében folytatódik a vizsgálat. /mti/

tr/-ár/mz olt

14.24 020884 0848

--

sb0042 4 150 mtib1044 /közönségszolgálat/

felfrissülés után ismét kánikula - orvosmeteorológiai tájékoztató

1984. augusztus 2. - a jövő hét közepéig többnyire napos, meleg idő várható. csak időnként növekszik meg a felhőzet, s legfeljebb helyi zápor, zivatar lehet. a hőmérséklet csúcserőke általában 29-34 fok között, egy-egy zivataros napon néhány fokkal alacsonyabban várható. a hajnali órákra is csak 15-20 fokig hül le a levegő.

csütörtökön gyenge, de frissülést hozó hidegfront vonult át hazánkon. ennek jótékony hatásaként ismét elviselhetőbb a napsütés, a nagy meleg, s tisztább lett a levegő is; időjárási környezetünk most majdnem ideális.

aki nyaral vagy egy-két napot pihen, inkább most napozzon, mint később, s aki teheti legyen sokat a szabadban árnyékos helyen, vízparton. a jövő héten ugyanis már ismét fülledtté, kevésbé elviselhetővé válik az idő. /mti/

kf/jf/mz olt

14.53 020884 0874

OK

--

sb0043 4 150 mtib1045 /közönségszolgálat/

hétvégi vonatok a balatonra

1984. augusztus 2. - a MÁV a vikendre több személy- és gyorsvonatot ajánl a balatonra kirándulóknak.

pénteken Budapest, déli pályaudvarról 14.25 órakor indul személyvonat Révfülöpre, 15.15 órakor gyorsvonat Fonyódra, 15.55 órakor gyorsvonat Balatonszentgyörgyre, 17 órakor gyorsvonat Balatonfüredre, öt perccel később ugyancsak gyorsvonat Keszthelyre.

Szombaton Budapest, déli pályaudvarról 6.15 és 7 órakor indul személyvonat Fonyódra, 7.50 órakor pedig Balatonszemesre.

Kőbánya-Kispestről 7.10 órakor megy Balatonszemesre személyvonat, amely vasárnap csak Székesfehérvárig közlekedik, így a Velencei-tóhoz ajánlatos igénybe venni. /mti/

kf/jf/mz olt

15.00 020884 0717

--

sb0044 4 180 mtib1046 /közönségszolgálat/

a fővinform jelenti

1984. augusztus 2. - vízcsőtörés miatt teljes szélességében lezárták a XXI. kerületi Erdőalja utat a Kalamár József utca és a Völgy utca között. az erre közlekedő 52-es és 159-es autóbuszok a Völgy utca - névtelen utca terelő útvonalon járnak, s Erdőalja uti megállójuk helyett a névtelen utcában létesítettek számukra ideiglenes megállót.

Megváltozott a forgalmi rend az Árpád-híd pesti hidfőjénél: a Róbert Károly körutról az Árpád-hidra most már kerülő nélkül, egyenesen lehet felhajtani.

Villamosvágányokat cserélnék augusztus 3-án 22 órától 6-án hajnali 4-ig a Lenin körút Dob utcai kereszteződésében. a Lenin körút belső sávjait a munka menete szerint szakaszosan zárják le mindkét irányban. a járművek csak a szabadon maradt külső sávokban haladhatnak.

JOK

autóbusz helyettesíti augusztus 3-án 21.20-tól 6-án hajnali 4 óráig a 4-es, a 6-os és a 6-os éjszakai villamosokat a Rákóczi úttól a Moszkva téri végállomásig. /mti/

jk/-ár/mz olt

15.01 020884 0997

--

sb0045 4 150 mtib1047 /közönségszolgálat/

bőséges és választékos kínálat a piacokon

1984. augusztus 2. - a hét végén nagy forgalom várható a zöldség-gyümölcs piacokon, amelyek bőséges és választékos kínálattal várják a vásárlókat.

a jelzések szerint a piacokon az igényeket meghaladó mennyiségben árúsítanak burgonyát, főzõhagymát és Leveszöldséget. megszokottan jó a paradicsom, a főzõtök, a saláta-uborka és a karfiol kínálat. várhatóan erősödik a hegyespaprika, a fokhagyma, a zöldhagyma, a nyári retek, a petrezselyem, a kapor és a csöves tengeri felhozatal. a hét végén is lesz mindenütt zöldbab, juliskabab és kifejtőbab, s a többi zöldségféle is mind bőségben kapható a piacokon.

ugyancsak bőséges és választékos a gyümölcsellátás. a nagyságtól függően már olcsóbban árúsítják a görögdinnyét, a fajtától és a minőségtől függően a nyári almát és körtét. az igényeket kielégíti a hétvégi őszibarack és sárgadinnye felhozatal, s lassan emelkedik a ringló kínálat. a választékot bővíti a kisebb mennyiségben piacra kerülő málna, meggy, színes egres és ribiszke.

a hétvégi piaci forgalomban az árak legfeljebb csak a felhozatal összetételétől függően változhatnak. a nagyvásártélepi fogyasztói árak augusztus 3-án, kilogrammonként: nyári burgonya 6-7.80, főzõhagyma 10-11, fokhagyma 28-32, fejes és kelkáposzta 2.50-4, vöröskáposzta 12, tisztított karfiol 22, zöldbab 18-24, főzõtök 5-6, zukkini és patisszon 20, paradicsom 6-16, töltenivaló paprika 20-36, hegyespaprika 24, kovászolnivaló uborka 16-20, saláta-uborka 10-14, karalábé 5, sárgarépa 9, gyökér 16 forint. a gumós zeller darabja 5, a sárgarépa osomója 3-5, a gyökéré 4-7, a zöldhagymás 4-5, a petrezselyem zöldje és a kaporé 1.50 forint.

JOK

a nyári alma 6-18, a nyári körte 18-22, a meggy 24-36, a ribizke 16-20, a sárgabarack 18-28, az őszibarack 10-30, a sárgadinnye 19-21, a görögdinnye 21-23 forint.

a kovászolt uborka 28, a kapros káposzta 12, a tojás darabja 2.20-2.30 forint. /mti/

kf/jf/gw olt
15.05 020834 1966

--

sb0046 4 130 mtib1048

hazaérkezett a magyar küldöttség az egyetemes posta egyesület xix. kongresszusáról

1984. augusztus 2. - hazaérkezett hamburgból az a magyar küldöttség, amely tóth illés államtitkárnak, a magyar posta elnökének vezetésével részt vett az egyetemes posta egyesület /upu/ xix. kongresszusán.

a világgongresszuson 152 ország - köztük hazánk - képviseltette magát. mintegy ezer résztvevő a tagországoktól beérkezett több mint 800 javaslat alapján felülvizsgálta a nemzetközi postaszolgálat működését szabályozó okiratokat, s döntéseket hozott az egyesület tevékenységével összefüggő számos fontos kérdésben.

az elfogadott indítványok - köztük a magyar posta által benyújtott javaslatok - elsősorban a nemzetközi levél-, csomag- és utalványforgalom lebonyolításának korszerűsítését szolgálják. az önköltség általános növekedésének figyelembevételével 1991-ig határozzák meg a tagországok által alkalmazható díjszabási kereteket.

a xix. kongresszus megválasztotta az egyetemes posta egyesület új vezérigazgatóját; e tisztséget az elkövetkező öt évben a brazil posta vezetője, adwaldo cardoso botto de barros fogja betölteni.

a kongresszuson magyarországot beválasztották az egyesület vezető szerve, a végrehajtó tanács sorába, ahol a magyar posta képviselője bizottsági elnöki tisztséget lát majd el.

az egyetemes posta egyesület 1986. január 1-én életbe lépő új okiratait a magyar kormány nevében tóth illés államtitkár, a magyar posta elnöke írta alá. /mti/

bi/zsu/gw/jf/mz olt

15.05 020834 1521

XX

--

sb0047 4 150 mtib1049 /közönségszolgálat!/

vizhőmérsékletek

1984. augusztus 2.

fekete-tenger /szovjet, bolgár és román partvidék/ 23 fok,
égei-tenger 24 fok,
adriai-tenger /jugoszláv és olasz partvidék/ 24 fok,
földközi-tenger olasz és francia partvidék/ 24 fok,
földközi-tenger /spanyol partvidék/ 25 fok,
balti-tenger 16 fok.

a balaton /siófoknál/ 20 fok, a
duna /budapestnél/ 19 fok. /mti/

kf/jf mi olt

15.06 020834 0414

--

sb0048 4 150 mtib1050

Ludtenyésztési tanácskozás

1984. augusztus 2. - a libamáj és a libatoll termelésének helyzetéről tanácskozott csütörtökön rácalmáson a kecskeméti Ludtenyésztési rendszer igazgató tanácsa a taggazdaságok képviselőinek részvételével.

magyarország évente több mint 800 tonna libamájat exportál, s ezzel a franciák után a világ második legnagyobb májtermelője. a tanácskozáson azonban rámutattak arra, hogy a piacon maradáshoz elengedhetetlen a megváltozott fogyasztói igényekhez való alkalmazkodás. az értékesíthetőségben ma már nem a máj nagyságának van döntő szerepe, hanem elsősorban színét, beltartalmi értékét, szeletelhetőségét és veszteség nélküli ipari felhasználhatóságát tekintik mércének. ezeknek a követelményeknek a szempontjából pedig a túlságosan nagy máj nem előnyös. a hazai tenyésztők, hizlalók viszont még mindig a régi kategóriákban gondolkodnak, s arra törekcsenek, hogy az új libafajták minél nagyobb májat adjanak. az eddigi érdekltség is erre ösztönözte őket.

a szemléletváltozás elérése - hangoztatták - az egész országot átfogó kecskeméti Ludtenyésztési rendszer feladata. ehhez minden feltétel adott. a rácalmási viziszárnyas-telepen hat hazai és

XX

külföldi libafajtát tenyésztenek a törzsállomány pótlására. a telepen 60 ezer tenyészludtól várnak szaporulatot, s ezek utódai megfelelnek a piaci követelményeknek. a rendszer garantálja a fajtákra jellemző tojástermelő-képességet, máj- és tollhozamot. ez utóbbi sem érdektelen, hiszen a jó minőségű libatoll keresett cikk a világpiacon, különösen a frissen tépett - az élőállatról lekerült - toll és pehely. ezért a rendszer az ugynevezett téli termelésű husliba előállításával a tolltermelés fokozására is törekszik. ennél a hagyományostól eltérően már ősszel megkezdik a keltetést, a téli nevelésű libákat tavasszal fosztják, s egyszeri kopasztás után kezdik meg tömésüket. /mti/

László/bné st/gw olt
15.08 020884 1901

--

sb0049 4 160 mtib1051

könyvtárosok vándorgyűlése

1984. augusztus 2. - csütörtökön szegeden, a városi sportcsarnokban megkezdődött a magyar könyvtárosok egyesületének vándorgyűlése. a több mint 1.200 résztvevőt bilédi ferencné, az egyesület elnöke köszöntötte, majd koncz jános, a csongrád megyei pártbizottság titkára mondott megnyitót. ezután megkezdődött a plenáris ülés. csütörtökön öt referátum hangzott el a könyvtári szolgáltatásokról, az információk terjesztésének és közvetítésének külföldi tapasztalatairól, a technikai fejlesztés eredményeiről és terveiről.

az előadók aláhúzták: a könyvtárak közvetítő szerepe a szakismeretek terjesztésében is növekedett. általános tapasztalat, hogy a több szabadidővel párhuzamosan megnőtt az igény az ipari, a mezőgazdasági, a műszaki, a zenei és más szakirodalom iránt. az érdeklődők számítanak a jól képzett könyvtárosok ajánlásaira.

az utóbbi időben a könyvtári munkában is egyre nagyobb szerepet kap a technika. hazánk legnagyobb könyvtáraiban ma már számítógépek működnek, s a nagyobb számítástechnikai könyvtári központokhoz csatlakoztatják a megyei könyvtárakat. sok más technikai eszköz, így a mikrofilmek használata, a sokszorosítás is segíti az olvasók színvonalasabb tájékoztatását.

JK 16-

a tanácskozás pénteken szekciósülésekkel folytatódik. szombaton a vándorgyűlés résztvevői megismerkednek a szegedi somogyi könyvtár új épületével, más csongrád megyei könyvtárakkal, az irodalmi emlékhelyekkel. /mti/

dén/f,ká/gw olt
15.11 020884 1483

--

sb0050 4 150 mtib1052 /közönségszolgálat/

az európai nagyvárosok hőmérséklete

1984. augusztus 2. - az európai nagyvárosok péntekre várható maximális hőmérséklete:

párizs	22
london	19
osló	21
stockholm	24
helsinki	25
berlin	26
varsó	26
leningrád	24
moszkva	22
kijev	26
prága	27
bécs	27
róma	31
madrid	26
belgrád	29
bukarest	30
szófia	32
athén	32 fok. /mti/

kf/jf mi olt
15.12 020884 0742

JK 16-

--

sb0051 4 150 mtib1053 /közönségszolgálat!/
 a környező országok időjárása

1984. augusztus 2. - a környező országok határmenti körzeteinek várható időjárása szombat reggelig:

ausztria

kevés felhő, száraz, napos idő.

a hőmérséklet pénteken kora délután 25, 29, szombaton hajnalban 13, 17 fok.

csehszlovákia

csökken a felhőzet, már csak keleten várható futó zápor.

a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 27, szombaton hajnalban 11, 16 fok.

szovjetunió

változóan felhős idő, szórványosan záporral, zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 23, 27, szombaton hajnalban 12, 17 fok.

románia

időnként megnövekszik a felhőzet, néhány helyen záporral, zivatarral. a hőmérséklet pénteken kora délután 24, 28, szombaton hajnalban 13, 18 fok.

jugoszlávia

csökken a felhőzet, majd derült idő várható, csapadék már nem lesz.

a hőmérséklet pénteken kora délután 26, 30, szombaton hajnalban 14, 19 fok.

/mti/ kf/jf mi olt

15.17 020884 1023

Aw 1735

--

sb0052 4 160 mtib1054

a lakótelepi klubb pályázat értékelése /1.rész/

1984. augusztus 2. - a lakótelepi klubb pályázat eddigi eredményeit értékelte legutóbbi ülésén az országos közművelődési tanács. az okt - a hazafias népfront országos tanácsával és a művelődési minisztériummal közösen - 1981. decemberében hirdetett pályázatot a lakótelepi házak kihasználatlan helyiségeinek közművelődési célú hasznosítására és a lakótelepi közművelődési tevékenység fejlesztésére.

az okt megállapította, hogy a pályázat mozgásba hozta a városi lakótelepi közösségek jelentős részét; csaknem 200 kollektíva pályázott, többszáz lakóklub - vagy más elnevezésű közösségi helyiség - kialakítására. a beérkezett pályázatok alapján közművelődési alapból 157 csoport részesült támogatásban. kiderült az is, hogy egyes lakótelepeinken az ott élők már a felhívás megjelenése előtt létesítettek klubokat. az eddigi tapasztalatok tehát egyértelműen azt bizonyítják, hogy a lakótelepeken élők hajlandók cselekvően részt venni mindennapjaik, környezetük, szabadidejük formálásában.

az első kísérleti lakóklubok nagyobb intézmények bábáskodása révén jöttek létre salgótarjánban és százhalombattán. ezeket a klubokat főállású népművelők vezették, költségvetésüket a fenntartó intézmény adta, de hamarosan bebizonyosodott, hogy ez a megoldás nem vezethet a lakóhelyi klubok tömeges elterjedéséhez, mert az érintettek nem érezték eléggé magukénak ezeket a létesítményeket. ugyanakkor néhány lakótelepen, elsősorban a szövetkezeti házakban, a lakók kezdeményezésével létrejöttek az önálló lakóklubok is - jórészt függetlenül a közművelődési intézményhálózattól. e kísérletek, az első kezdeményezések tanulságai, s a lakótelepek egymástól eltérő adottságai nyilvánvalóvá tették: segíteni kell a lakótelepen élőket abban, hogy ha ők is akarják, megteremthessék közös otthonukat. elsősorban tehát az önfenntartó és önzagató művelődő közösségek támogatását tűzték célul, s az illetékes tanácsok mellett olyan ellátó és szolgáltató központok kialakítását, amelyek a lakóklubok szerveződésének háttéréként is szolgálnak. /folyt.köv./

di/zsu mi

15.51 020884 2113

Aw 1735

--

sb0053 4 160 mtib1055

a lakótelepi klubpályázat ... /2. rész/

az országos közművelődési tanács a lakótelepi klubpályázat értékelése során számos általánosítható tapasztalatot szerzett. a klubok alakítását például nehezíti a bürokratikus ügyintézés: bonyolult az igényelt helyiségek megszerzése, gyakran hiányzik az ingatlankezelő vállalatok segítőkészsége, problémát okoz a bérleti, illetve közüzemi díjak fizetése. a beszámolókból egyértelműen kiderül, hogy a lakóklubok helyzete ott kedvezőbb, ahol a helyi tanács, a társadalmi szervek már kezdettől fogva segítették a létrehozást, s a gyakorlati munkát. jó példaként említhető baranya megye, - elsősorban pécs -, ahol már az első pályázati felhívás megjelenésekor összehívták mindazon intézmények képviselőit, akik a klub létrehozásában segítő szándékkal közreműködhetnek, s érdemi együttműködés alakult ki közöttük. hasonlóan sikeres kezdeményezéseik színhelye debrecen és miskolc is. figyelemre méltó, hogy a fővárosban, a budapesti művelődési központban ez év eleje óta két szakfelügyelő foglalkozik e klubok problémáinak megoldásával.

a pályázat eredményét összegezve az okt megállapította, hogy a klubpályázat segítette az új városnegyedekben élők művelődési kezdeményezéseit és erősítette cselekvő kedvüket. ugyanakkor a továbbképzéshez elengedhetetlen a lakóklubokat ellátó szolgáltató központok hálózatának kialakítása. a gyakorlat ugyanis azt mutatja, hogy a városokban, a fővárosi kerületekben addig is szükség van népművelőkre - és a közművelődési munkát szolgáló pénzre - amíg nem épül művelődési központ, hiszen mindez feltétele annak, hogy szakemberek kutassák fel a közművelődés helyi lehetőségeit, s ösztönözzék, segítsék a lakosság kezdeményezéseit. mindez azonban csak részben pótolhatják a hiányzó közösségi létesítményeket. megerősödött az a vélemény is, hogy a lakótelepeken, - de a régi városrészekben is - a művelődési központ létesítése után továbbra is sok olyan kis klubra, játszósobára, barkácsműhelyre, kondicionáló teremre van szükség, amelyeket egy-egy lépcsőház, háztömb lakói nap mint nap használhatnak. ezekben ugyanis sokrétű, a korábbinál differenciáltabb és demokratikusabb, a lakosság igényeire, cselekvőkészségére épülő tevékenység-rendszer alakulhat ki. a lakóklubok támogatása tehát a jövőben sem kerülhet le a napirendről. /mti/

di/zsu/-ár mi olt

16.04 020884 2348

Au 1735

-.-

sb0054 1 130 mtib1056

ülést tartott a minisztertanács

1984. augusztus 2. - a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtöki ülésén sarlós istván tájékoztatást adott a chan sy miniszterelnök vezette kambodzsai párt- és kormányküldöttség hazánkban tett hivatalos, baráti látogatásáról. a kormány ugyancsak tájékoztató hallgatott meg a japánban járt kormányküldöttség munkájáról. a minisztertanács a tájékoztatókat tudomásul vette.

a kormány megvitatta és elfogadta az állami ifjúsági bizottság elnökének jelentését a felsőfoku oktatási intézményekbe felvett, sorkatonai szolgálatot teljesítő fiatalok helyzetéről. megállapította, hogy az előfelvételt nyert fiatalok sorkatonai szolgálatának rendje alapvetően megfelel a honvédelmi követelményeknek, figyelembe veszi a hallgatók és a tanintézetek érdekeit. ugyanakkor a még meglévő feszültségek feloldására további intézkedéseket tart szükségesnek.

a minisztertanács - a tudománypolitikai bizottság elnökének tájékoztatója alapján - értékelte a személyi számítógépek elterjesztésének helyzetét, és megszabta a hazai fejlesztés, képzés és oktatás, valamint a kgst-tagországokkal való együttműködés feladatait. /mti/

Tájékoztás

-ár mi olt

16.05 020884 1207

-.-

sb0055 1 130 mtib1057

az előfelvételis fiatalok katonai szolgálatáról /1. rész/

1984. augusztus 2. - az országgyűlés 1980-ban törvénybe iktatta a 18 hónapos, egységes - a főiskolákra, egyetemekre előfelvételt nyert fiatalokra is érvényes - sorkatonai szolgálati időt. a törvényalkotókat az az elv vezérelte, hogy minden arra alkalmas sorköteles fiatal teljesítsen katonai szolgálatot és ez az idő ne legyen több, mint amennyi a haza védelmére való felkészüléshez, a harckészültség fenntartásához feltétlen szükséges.

Au 1735

a törvény lehetőséget adott az előfelvételsek katonai szolgálata új rendjének bevezetésére. az 1981-ben elrendelt változás lényege: a fiatalok a tanulmányaik megkezdése előtt 12, annak befejezése után 6 hónap sorkatonai szolgálatot teljesítenek. a kiképzésük korszerű technikával felszerelt csapatoknál történik, a leszerelésük, jogaik, kötelezettségeik, szolgálati körülményeik, rendfokozatban való előmenetelük megegyezik a többi sorkatonáéval. egy-egy egységhez hasonló profilu tanintézetekbe felvettek kerülnek. /folyt.köv./

1 és/zsu/km rj/gw
16.05 020884 1062

Törvényműködésük

-. -

sb0056 1 130 mtib1058

az előfelvételis fiatalok katonai szolgálatáról /2. rész/

az elmúlt időszak tapasztalatai igazolják, hogy az új rendszer alapvetően bevált. ezért megváltoztatását nem tervezik. az előfelvételsek becsülettel teljesítik állampolgári kötelezettségeiket. az elkülönültségük megszüntetése, az egységes szolgálati idő a katonafiatalok körében kedvező visszhangot váltott ki. az egyetemre készülők magasabb általános műveltsége, fegyelmezett magatartása, az ipari és a mezőgazdasági munkásfiatalok gyakorlati jártasságával párosulva kedvezően hatott a katonakollektívák életére, segíti a közösségek kialakítását, formálását, miközben a katonafiatalok is nevelődnek, fejlődik személyiségük. jelentős részt vállalnak az egységek politikai-mozgalmi életével kapcsolatos feladatokból, kedvezően hatnak katonatársaik véleményének, hangulatának formálására.

az eredmények mellett azonban - főleg az első időben - gondok is adódtak - állapította meg az e témában készült jelentés, amelyet az állami ifjúsági bizottság legutóbbi ülésén tárgyalta meg. a fiatalokat viszonylag sok egységhez hívták be, s nem voltak mindenütt felkészülve fogadásukra, helyenként nem a képességüknek megfelelő beosztást kaptak. az oktatási intézmények egy része nem kapott időben tájékoztatást arról, hogy a leendő hallgatóik hol teljesítenek szolgálatot, így a kapcsolattartás nem minden esetben volt megfelelő.

a gondok megoldására a honvédelmi és a művelődési minisztérium közösen intézkedéseket hozott és tesz. a jövőben még inkább arra törekednek, hogy az előfelvételsek választott szakterületüknek megfelelő egységekhez és olyan katonai beosztásokba kerüljenek, amelyekben képességeiket a hadsereg érdekében maximálisan

An 1735

kamatoztatni tudják és egyúttal a műszaki-technikai ismereteik is bővíthetnek. a lehetőségeken belül csökkentik azoknak a helyőrségeknek a számát, ahová behívhatók az előfelvételsek. a művelődési minisztérium - a fogadóegységek ismeretében - kijelöli azokat a felsőoktatási intézményeket, amelyek kidolgozzák a hallgatók egyéni felkészülési tematikáját, összeállítják a feladatgyűjteményeket, megadják a beszerzendő jegyzetek, szakkönyvek jegyzékét, oktatókat küldenek a helyőrségekbe kéthavonkénti konzultációkra. az érintett katonai alakulatok könyvtárát fokozatosan ellátják olyan szakirodalommal, amely megfelel az ott szolgálatot teljesítő előfelvételsek érdeklődésének. /folyt.köv./

1 és/zsu km rj/gw
16.06 020884 2427

-. -

sb0057 1 130 mtib1059

az előfelvételis fiatalok katonai szolgálatáról /3. rész/

az idegen nyelv tanulására és gyakorlására, valamint a számítógépek megismerésére szakköröket alakítanak. ennek még ebben az évben megteremtik a technikai feltételeit. a diplomások pályakezdésének, családalapításának segítésére az illetékes katonai vezetők a jövőben még fokozottabban törekszenek arra, hogy a fiatalokat a végzést követő évben hívják be a képzettségüknek megfelelő alakulatokhoz. /mti/

1 és/zsu km rj/gw olt
16.07 020884 0499

An 1735

-. -

sb0058 4 130 mtib1061

kinevezés

1984. augusztus 2. - a minisztertanács dr. nagy ervint közlekedési miniszterhelyettségé nevezte ki. /mti/

tr/mz ie

16.18 020884 0144

--

sb0059 4 130 mtib1062

kiállítás szőnyi márton partizánosztagáról

1984. augusztus 2. - dokumentumkiállítás nyílt a szőnyi márton partizánosztag bevetésének negyvenedik évfordulója alkalmából csütörtökön a salgótarjáni kohász galériában. a tárlat eredeti fotói és egyéb dokumentumai megismertetik a látogatókat szőnyi márton életútjával, a rovno melletti partizán-kiképző tábor életével, tevékenységével, az osztag magyarországi bevetésének tervével, kimenetelével, a hősök utóéletével.

a kiállítás megnyitóján felszólalt molnár istván nyugdíjas salgótarjáni munkás, az osztag egyik életben maradt tagja, aki a megnyitó után vállalkozott a tárlatvezetésre, bőséges kiegészítő információkkal, magyarázatokkal segítve a szép számú közönséget a kiállítás jobb megértésében.

a szőnyi márton emlékkiállítás szeptember 30-ig lesz nyitva.
/mti/

csiz/kz/mz ie

16.20 020884 0861

An 1745

--

sb0060 4 130 mtib1063 /embargó: 18 óráig!/
bucsulátogatás

1984. augusztus 2. - trautmann rezső, az elnöki tanács helyettes elnöke, lázár györgy, a minisztertanács elnöke, és apró antal, az országgyűlés elnöke bucsulátogatáson fogadta abdelaziz karát, az algériai demokratikus és népi köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott budapestre. /mti/

tr/-ár/mz ie

16.22 020884 0367

--

sb0061 4 130 mtib1064 /embargó: 18 óráig!/
a pakisztáni külügyi államtitkár látogatása

1984. augusztus 2. - niaz a. naik, a pakisztáni külügyminisztérium államtitkára július 31. és augusztus 2. között látogatást tett budapesten, s megbeszélést folytatott nagy jános külügyi államtitkárral, valamint nagy gábor külügy- és melega tiber külkereskedelmi miniszterhelyettségével a két ország kapcsolatairól és időszerű nemzetközi kérdésekről. a pakisztáni diplomatát fogadta várkonyi péter külügyminiszter. /mti/

zsu/-ár/mz ie

16.26 020884 0496

An 1745

--

sb0062 4 170 mtib1065 /felhasználható: 19.30 órától!/
 építők országos természetjáró találkozója

1984. augusztus 2. - csütörtökön békéscsabán megkezdődött az építők országos természetjáró találkozója. a négynapos rendezvényt az ifjúsági házban takács lászló, az építők szakszervezete központi vezetőségének titkára nyitotta meg. a 11. alkalommal szervezett találkozón másfélezen vesznek részt, akik az ország minden részéből érkeztek a megyeszékhelyre. az építő-, fa-, és építőanyagipari dolgozók, családtagjaik, valamint az építőipari sportegyesületek természetjáró szakosztályainak tagjai kirándulásokon ismerkednek a békési táj nevezetességeivel. a programban szellemi és sportvetélkedők, szórakoztató rendezvények is szerepelnek.

a találkozó alkalmából a résztvevők megkoszorúzzák békéscsaba határában, a bandikafánál álló emlékművet - a két háboru között e körös-parti kirándulóhelyre jártak ki a csabai építőmunkások, s ott működött illegális kommunista pártszervezetük. /mti/

sam/ke/ká/mz ie

16.28 020884 0970

--

sb0063 4 150 mtib1069

zivatar miskolcon

1994. augusztus 2. - több hullámban érkező hatalmas zivatar zúdult csütörtökön délután miskolcra, jégeső kíséretében. a város csatornái nem tudták befogadni a hatalmas mennyiségű vizet, ezért több utvonalon egy időre lezárták a forgalmat. /mti/

tre/tr/kz/mz ie

17.11 020884 0298

HW 18²⁰

--

sb0064 4 130 mtib2002

benke valéria zala megyében

1984. augusztus 2. - benke valéria, az mszmp politikai bizottságának tagja, a társadalmi szemle szerkesztőbizottságának elnöke csütörtökön zala megyébe látogatott. keszthelyen karvalits ferenc, a megyei pártbizottság titkára, továbbá a város párt- és tanácsi vezetői fogadták. benke valéria meghallgatta szijártó endrénének, a városi pártbizottság első titkárának beszámolóját a város helyzetéről, fejlesztésének eredményeiről, gondjairól. kinyilvánította, hogy bár a földényben nem ritkán a százezret is eléri a városban lakók, illetve tartózkodók száma, az utóbbi évek fejlesztéseinek köszönhetően már nincsenek lényeges ellátási gondok.

a tájékoztató után benke valéria a helikon kastélymuzeumot, majd pedig a nemzetközileg ismert hévizi állami gyógyfürdő kórházat kereste fel. a 340 ágyas kórházat és más létesítményeit dr. strecker ottó igazgató főorvos mutatta be. hévizen évenként 750 ezer reumával bajlódó beteget kezelnek, a tófürdőben pedig naponta tizezren kurálják magukat. az utóbbi csaknem egy évtizeddel ezelőtt megkezdett nagyszabású rekonstrukciója éppen befejezéshez közeledik. ennek eredményeképpen magasabb színvonalon tudják ellátni a mozgásszervi bántalmaktól szenvedőket.

benke valéria zalai látogatásának befejezéseként a megyei kisz bizottság balatonyöröki ifjúsági vezetőképző taborának lakóival találkozott. devecserné óvári ibolya, a megyei kisz bizottság első titkára tájékoztatta az ifjúsági szervezet és az uttörő mozgalom zala megyei helyzetéről. benke valéria felszólalt a találkozón, s az időszerű politikai, ifjúságpolitikai kérdésekről beszélt a fiataloknak. /mti/

toa/kz/gw ie

17.44 020884 1662

HW 18²⁰

--

sb0065 4 180 mtib2003 /közönségszolgálat/

Időjárásjelentés

1984. augusztus 2. - a meteorológiai intézet jelentése szerint:
mérsékelt meleg idő

várható időjárás az ország területén péntek estig:

tulnyomóan napos, száraz, mérsékelt meleg idő várható,
átmeneti szélélénküléssel. a hőmérséklet csúcserőrtéke 26 fok körül
alakul. mérsékelt meleg idő. /mti/

vé ie
18.11 020884 0416

..-

sb0066 4 180 mtib2006

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1. rész/

1984. augusztus 2. -

sb0001 statisztikai felmérés
sb0002 új oktatási és kulturális létesítmények /1. rész/
sb0003 új oktatási és kulturális létesítmények /2. rész/
sb0004 a csatornázási művek beruházásai /1. rész/
sb0005 a csatornázási művek beruházásai /2. rész/
sb0006 új magyar nyelvtan - az oktatásban is hasznosítható /1./
sb0007 új magyar nyelvtan - az oktatásban is hasznosítható /2./
sb0008 minta a magánlakásépítési területek előkészítésére
sb0009 konfekcióüzemek és cipőgyárak
sb0010 bitumenes színes zsindely
sb0011 virágzás, csösképződés a kukoricánál
sb0012 légi növényvédelem
sb0013 papírszínház
sb0014 paprikaszemle nagyszénáson
sb0015 cement ötkilós csomagolásban
sb0016 munkában a „légi szivattyúk”,
sb0017 vegyüzem épül szegeden
sb0018 római kori utca pecsett
sb0019 légi növényvédelem motoros sárkányrepülővel /1. rész/
sb0020 légi növényvédelem motoros sárkányrepülővel /2. rész/
sb0021 szombathely: új szolgáltatások
sb0022 új muzeális vasúti kocsik
sb0023 új kenyérgyár székesfehérvárott
sb0024 cukorka tsz-ből
sb0025 a szerkesztőségek figyelmébe!

An

sb0026 vágányzár
sb0027 tüzek a földeken
sb0028 középiskolások számítástechnikai tábora
sb0029 szlovák képzőművészek tárlata
sb0030 halálos balesetek
sb0031 kitüntetés /földi árpád/
sb0032 újabb bemutató szegeden
sb0033 rostlentermesztési képbemutató
sb0034 időjárásjelentés /1. rész/
sb0035 időjárásjelentés /2. rész/
sb0036 megindult az olimpos-gépsor
sb0037 a szerkesztőségek figyelmébe!
sb0038 vonat helyett autóbusz
sb0039 megváltozik a körzetszám
sb0040 teltház a kempingekben
/folyt. köv./ rj/mz
20.57 020884 1632

..-

sb0067 4 180 mtib2007

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /2. rész/

sb0041 a gazdasági rendszet vizsgálata
sb0042 felfrissülés után ismét kánikula
sb0043 hétfői vonatok a balatonra
sb0044 a főviform jelenti
sb0045 bőséges és választékos kínálat a piacokon
sb0046 hazaérkezett hamburgból a magyar postai küldöttség
sb0047 vízhőmérsékletek
sb0048 ludtenyésztési tanácskozás
sb0049 könyvtárosok vándorgyűlése
sb0050 az európai nagyvárosok hőmérséklete
sb0051 a környező országok időjárása
sb0052 a lakótelepi klubpályázat értékelése /1. rész/
sb0053 a lakótelepi klubpályázat értékelése /2. rész/
sb0054 ülést tartott a minisztertanács
sb0055 az előfelvételi fiatalok katonai szolgálatáról /1. rész/
sb0055 az előfelvételi fiatalok katonai szolgálatáról /2. rész/
sb0056 az előfelvételi fiatalok katonai szolgálatáról /3. rész/
sb0057 kinevezés
sb0058 kiállítás szőnyi márton partizánosztágeről
sb0059 bucsulátogatás
sb0060 a pakisztáni külügyi államtitkár látogatása
sb0061 építők országos természetjáró találkozója
sb0062 zivatar miskolcon
sb0063 benke valéria zala megyében

An

bel

- 48 -

1984.08.02.

sb0064 időjárásjelentés
sb0065 tartalomjegyzék /1. rész/
sb0066 tartalomjegyzék /2. rész/

készült az mti belföldi főszerkesztőségében
főszerkesztő: kovács györgy
szerkesztette: halasi györgy
oltványi ottó
izsák erika

- v é g e -

/mti/ mi

20.58

020884 1448

An

..

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

budapest, 1984. augusztus 3. bel p é n t e k

sb0001 4 150 mtib1001

a kermi-vizsgálatok félléves tapasztalatai /1. rész/

1984. augusztus 3. - a kermi az év első felében 871 üzletben, raktárban, vendéglátóhelyen ellenőrizte a már forgalomban lévő áruk minőségét, a tárolás, kezelés, raktározás módját; ezenkívül 2.434 uj hazai és 1.810 import termékről adtak szakvéleményt az intézet szakemberei.

a forgalomban lévő élelmiszerekről megállapították, hogy nagy többségük ugyan megfelel a szabványnak, minőségük azonban - különösen a huskésztítményeké - továbbra is változó. egyenletesen jó minőségűnek ítélték a téli szalámit, a csabai csipős kolbászt, a kenős árukat és a különféle főtt, füstölt készítményeket. a kolbászfélék minősége romlott, a felvágottaké és vörös áruké közepes. ez utóbbiak minősége az év első felében a fővárosban valamivel jobb volt, mint vidéken. a tejet általában jó minőségűnek, a vajakat ugyancsak jónak, illetőleg közepesnek ítélték a szakemberek. a megvizsgált sajtok 20 százalékát nem találták megfelelőnek. hatósági intézkedést főként a szavatosság lejártá után forgalomba hozott tejtermékek indokoltak: emiatt kivonattak a forgalomból 475 kiló sajtot, 170 liter tejet, 25 kiló tehénturót és 21 liter tejkészítményt.

a szakemberek 63 helyen több mint 10 ezer kiló kenyér minőségét ellenőrizték, s ennek 93 százalékát megfelelőnek találták. minőségi hibát a megvizsgált mennyiség 2, súlyhiányt 4, és szabálytalan címkézést 6 százalékánál állapítottak meg. a korábbiaknál kevesebb a szabványosnál kisebb péksütemény: míg 1982 első félévében ilyen ok